

رعایت مساوات میان کودکان در تعلیم و تربیت / توصیه پیامبر (ص) به رعایت مساوات

لازم است مدرسه، مانند منزل با تمام کودکان به طور مساوی معامله نماید و هیچ‌گونه تبعیض را درباره آنها روا ندارند. رسول اکرم(ص) حتی در نگاه کردن و بوسیدن، تعلیم و تربیت فرزندان توصیه به مساوات و عدالت کرده‌اند.

خبرگزاری مهر- لازم است مدرسه، مانند منزل با تمام کودکان به طور مساوی معامله نماید و هیچ‌گونه تبعیض را درباره آنها روا ندارند. رسول اکرم(ص) حتی در نگاه کردن و بوسیدن، تعلیم و تربیت فرزندان توصیه به مساوات و عدالت کرده‌اند. تربیت اجتماعی کودک در خانه و مدرسه

نظر به اینکه بحث ما در پیرامون تعلیم و تربیت، اعم از خانه و مدرسه است که طرز تربیت کودک، در خانواده، دخالت مستقیم در تربیت او در مدرسه دارد. کودک وقتی در سن شش یا هفت سالگی وارد مدرسه می‌شود احساس می‌کند که اهتمام او در اشباع تمایلاتش در مدرسه، با منزل فرق دارد او در منزل از مزایای فراوانی بهره‌مند بود که در مدرسه، شرایط و امکانات آنها فراهم نیست. پس مدرسه در زندگانی کودک تحولی ایجاد می‌نماید زیرا وی در بالا بردن و تلطیف تمایلات و خواسته‌هایش و فراگرفتن برخی از برنامه‌ها و اسلوب‌های زندگانی، مدد می‌کند. پس مدرسه نمی‌تواند اهتمام خود را در مورد او متمرکز سازد. بلکه اهتمام خود را نسبت به تمام کودکان به طوری مساوی توزیع می‌نماید. این شکل (یعنی مساوات میان او و دیگران) از مهمترین مشکلاتی است که کودک در این مرحله با آن مواجه می‌شود.

ولی مشکل دیگری هم قبل از آن وجود دارد، و آن عبارت از طرز تربیت کودک و کیفیت تکوین شخصیت اجتماعی او در داخل خانواده است.

در طرز علاقه کودک به پدر و مادرش تحولی پیدا می‌شود. ولی نکته مهمی در اینجاست و آن رابطه عاطفی است که تمام افراد خانواده را به هم مربوط می‌سازد، تردیدی نیست که ریشه این رابطه از زمانی شروع می‌شود که کودک درک می‌کند که باید با دیگران (خواهر و برادر) از توجه و عاطفه پدر و مادر سهمیم و بهره‌مند باشد. معمولاً کودک نسبت به برادران خود دارای نوعی از غیرت و حسادت و خودخواهی است. شاید این نکته در مورد کودک نسبت به برادر کوچکتر از او مستقیماً بروز نماید. زیرا برادر کوچکتر نزد مادر یا پدرش بیشتر مورد نوازش و فزونت، مشمول عواطف آنها است. ولی این حالت دوامی ندارد. به تدریج تعدیل می‌گردد و یک رابطه انفعالی و نیرومند میان افراد خانواده اعم از پسران و دختران پدید می‌آید. آنها از محبت پدر و مادر به طور مساوی برخوردار می‌گردند.

در نتیجه نوعی رابطه روحی میان آنها به ثمر می‌رسد. در این وقت تمام افراد خانواده در یک امر با هم شریک می‌گردند و آن عبارت از حب و عاطفه است که پدر و مادر نسبت به فرزندان، و فرزندان نسبت به پدر و مادر نشان می‌دهند.

تبعیض در نوازش و محبت به کودکان

اما اگر والدین هر نوع محبت و نوازش خود را متوجه فرد خاصی از فرزندان خود بنمایند، حسادت و کینه ذاتی که قبلاً میان آنها ریشه دار بود روبه ازدیاد می‌گذارد. زیرا کودک محروم از محبت، به برادر یا خواهر خود که از محبت و نوازش برخوردار است بر این اساس می‌نگرد که از مزایای زندگی او نیز بهره‌مند گردد، در این وقت حسادت بروز می‌نماید و جنبه عمل به خود می‌گیرد. ولی هرگاه رفتار والدین میان فرزندان به طور مساوی معمول گردد، رابطه میان این کودکان خردسال قوی‌تر می‌شود. به خاطر اینکه می‌خواهند هر چه بیشتر رضای خاطر و محبت آنها را جلب نمایند. در این واقعیت، نخستین پایه شخصیت اجتماعی کودک بنیان گذاری می‌شود. زیرا در محیطی که عواطف و محبت بالسویه توزیع و تقسیم شده است می‌آموزد که چگونه باید با دیگران در وصول به یک غرض و هدف، همکاری نماید.

حقیقت این است که این گونه تربیت اجتماعی کودک در خانواده، اساس و مبنای رفتار اجتماعی او با افراد جامعه‌ای بزرگتر و وسیع‌تر در بزرگسالی می‌شود. اعم از اینکه این جامعه، دینی یا حزبی یا صنعتی یا سیاسی و امثال آنها باشد.

ورود کودک به مدرسه اولین برخورد او است با نخستین وحدت اجتماعی خارج از خانواده، اگر بخواهیم کودک، با محیط مدرسه متناسب گردد، باید پایه‌های تربیت و شخصیت اجتماعی او در خانواده بنیان‌گذاری شود، تا در نتیجه در یک شرایط متساوی کودک با کودکان دیگر برای جلب رضا و خشنودی اولیاء مدرسه همکاری نمایند. چون مدرسه در نظر کودک ایده و مثل اعلائی را تصویر می‌کند، و آن این است که متخلف و گناهکار به کیفر تخلف و گناه و درستکار و وظیفه‌شناس، به پاداش می‌رسد. این نکته تأثیر عمیق در ایجاد اخلاق فاضله برای کودک دارد. بنابراین لازم است مدرسه، مانند منزل با تمام کودکان به طور مساوی معامله نماید و هیچ‌گونه

تبعیض را درباره آنها روا ندارند.

لذا پیغمبر اسلام(ص) هم در مورد تربیت و هم در مورد تعلیم، مربیان و معلمان را به رعایت مساوات درباره کودکان توصیه می‌نماید: میان فرزندان خود عدالت و مساوات را رعایت نمایید، چنانکه دوست می‌دارید میان شما در احسان و عواطف و محبت رعایت مساوات شود.(حجةالبیضا ج 2 ص 64).

رسول اکرم(ص) حتی در نگاه کردن و بوسیدن، تعلیم و تربیت فرزندان توصیه به مساوات و عدالت کرده‌اند.